

Tämä on rinnakkaistallenne.
Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat
saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Viinikka, S. & Orajärvi, K. (29.6.2020). Hanketoiminta sopeutui poikkeusoloihin. *ePooki: asiantuntijablogi*.
<https://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2020062946192>

ePooki asiantuntijablogi

Hanketoiminta sopeutui poikkeusoloihin

Viinikka Sinikka, Orajärvi Kaisa
Julkaistu 29.6.2020

Sinä osaat! Tytöt ja teknologia -hankkeessa olimme päässeet kevään toiminnassa hyvään vauhtiin, kun korona iski kapuloita rattaisiin. Suunnitelmissa oli monenlaista toimintaa koulujen, yritysten ja kv-kumppanin kanssa. Jouduimme ideoimaan toimintatavat uudelleen, ja ehkä keväästä jää meille jotakin uutta pysyväksikin tavaksi toimia.

Sinä osaat! Tytöt ja teknologia -hanke tuo tekniikan aloja tutummaksi tytöille. Olimme suunnitelleet kevääksi 2020 yritysvierailuja ja teknologiatyöpajoja eri organisaatioissa ja eri koulujen kanssa. Tarkoitus oli järjestää teknologiatapahtumia ja hankematka Belgiaan. Koronan aiheittama poikkeustila pani meidät miettimään uudenlaisia tapoja toimia. Uskomme edelleen tavoitteisiimme, vaikka meidän onkin ajateltava asioita uudella tavalla.

Työpajat vietiin verkkoon

Tytöille oli suunniteltu kevääksi useita teknologiatyöpajoja Oulun ammattikorkeakoulussa ja Oulun yliopistolla. Tytöt olisivat päässeet tutustumaan eri aloihin, kuten rakennusarkkitehti, peliala, tietojenkäsittely tai geologia. Koulujen etätyöskentely esti fyysisten työpajojen järjestämisen, joten rakensimme kaksi työpajaa verkkoon. Työpajat muodostuivat YouTube-videoista ja niihin liittyvistä tehtävistä.

Rakennusarkkitehtityöpajasta muodostui laaja kuvaus arkkitehtuurin peruskäsitteistä sekä siitä, miten arkkitehdiksi voi opiskella. Työpajaan liittyvä tehtävänanto oli tarina, jossa kuvattiin kalliolla seisova majakka. Oppilaan tuli rakentaa majakka kotoa löytyvistä kierrätysmateriaaleista tai piirtää se. Materiaali sopi sekä opinto-ohjaajille ammatinvalintamateriaaleihin, kuvaamataidon tehtäviksi tai esimerkiksi käsityön tai fysiikan tunneille.

Pelityöpaja koostui videosta, jossa pelialan moninaisuus kuvataan usean pelialan ammattilaisen kertomana. Alalla tarvitaan hyvin monenlaisia osaajia ja halusimme tuoda sen videolla esille. Myös pelialalla toimivat naiset saivat videolla kertoa omasta urastaan ja kiinnostuksestaan peleihin. Pelityöpajaan rakensimme neljä eri tehtävää, jotka liittyivät kaikki pelikehitykseen. Tarjolla oli piirustustehtäviä, pelikäsitteiden kirjoittamista, ohjelmoinnin opettelua sekä näiden kaikkien yhdistämistä. Videon toteutimme englanniksi monestakin syystä. Englanti on pelialan kieli ja siihen liittyvä terminologia on luontevinta esittää englanniksi. Monet asiantuntijat videolla olivat englanninkielisiä. Materiaali sopii opinto-ohjaukseen, englannin kieleen, kuvaamataitoon sekä ohjelmointiin ja matemaattisiin aineisiin.

Kummankin työpajan yhteyteen olemme tarjonneet opettajalle mahdollisuuden pitää palautustunti etäyhteyksien kautta ammattilaisten kanssa. Tällöin alan ammattilaiset voivat antaa oppilaille palautetta työstä, jonka he ovat tehneet.

Verkossa toteutetut työpajat ovat nyt koulujen käytettävissä heidän omien aikataulujen mukaan. Ne ovat siis laajemmin koulujen hyödynnettävissä kuin tiettyinä päivinä toteutettu perinteinen työpaja. Toki fyysinen läsnäolo siitä jää puuttumaan. Videot tuntuvat kuitenkin olevan nuorison suosima formaatti. Pystyimme jakamaan pelityöpajan myös belgialaisille hankekumppaneillemme, mikä ei olisi onnistunut alkuperäisessä suunnitelmassamme.

KUVA 1. Oppilas osallistuu videotyöpajaan tabletin avulla (kuva: WiP-Studio/Shutterstock.com)

Uutta hankeyhteistyötä

Hankkeessa suunnitellut yritysvierailut ja teknologiatapahtumat jouduttiin perumaan. Tämä poiki kuitenkin yhteistyön eri hankkeiden välille. Pidimme Moninaiset tekniikan alat -webinaarin eteläkarjalalaisen VETO – Vetovoimaa ja väyliä tekniikkaan -hankkeen kanssa. Webinaari oli suunnattu opinto-ohjaajille sekä ammatinvalintaa miettiville nuorille ja nuorille aikuisille. Tarkoituksena oli tuoda esille tekniikan alojen moninaisuus sekä se, että tekniikan aloilla tarvitaan erilaisia osaajia. Webinaariin saatiin osallistujia useasta koulusta ympäri Suomea.

Webinaarit mahdollistavat paremmin asiantuntijoiden puheenvuorot eri puolilta maata, kun puheenvuoroa varten heidän ei tarvitse matkustaa paikan päälle. Hankkeessa suunnittelemmekin lisää muiden hankkeiden kanssa yhteistyössä pidettäviä lyhyitä webinaareja. Näin saamme jaettua osaamista ja hyviä käytänteitä useiden hankkeiden kohderyhmille samanaikaisesti.

Voiko matkan tai TET-jakson tehdä etänä?

Hankkeessa oli tarkoitus tehdä matka pilottikoulujen ohjaajien kanssa Belgiaan toukokuun alussa. Tarkoituksena oli jakaa ammatinvalinnan ohjaukseen liittyviä käytänteitä belgialaisten

kumppaniemme kanssa sekä työstää yhteistä materiaalia opettajille ja yrityksille. Hankesuunnitelmassa olevat matkat ovat nyt tauolla niin kauan kuin koronatilanne hallitsee toimintojamme. Monessa hankkeessa, joissa on varattu erikseen matkakuluja, odotetaan syksyn tilannetta epävarmoina. Voiko matkoja tehdä enää tavalliseen tapaan vai pitääkö niistä kokonaan luopua? Silloin kansainvälistä yhteistyötä on tehtävä verkon kautta. Onnistuvathan verkkoryhmien opiskelijatkin tekemään ryhmätöitä, joten miksemme mekin.

Hankkeemme kannalta haasteellisin asia on 9.-luokkalaisten tyttöjen teknologia-TET-jakson järjestäminen. Työelämään tutustuvalla nuorella ei ole sama asia katsoa videolta kuin olla työpaikalla ihan paikan päällä. Poikkeusolojen jatkuessa meidän on ideoitava jotain, millä saamme korvattua oppilaiden TET-kokemukset. Oulussa ja Kainuussa nämä samat oppilat jäivät jo ilman 8. luokan TET-jaksoa nyt keväällä.

Kohti tavoitteita

Poikkeusolojen takia toteutimme ajallisesti ja maantieteellisesti laajemmat työpajat, kuin olisimme tehneet normaaliolosuhteissa. Ei YouTube tietenkään korvaa konkreettista tapaamista, mutta se tuo muuta hyötyä. Todennäköisesti verkostoituminen muiden tasa-arvohankkeiden kesken olisi ollut vähäisempää ilman vallitsevaa tilannetta. Nyt voimme yhdistää voimavaroja ja saada yhdessä aikaan laajempia webinaareja. Tyttöjen teknologia-TETit syksyllä ovat vielä arvoitus.

Onneksi meillä on hankkeessa vielä aikaa miettiä, miten pääsemme tavoitteisiin uudessa tilanteessa. Sinä Osaat! Tytöt ja teknologia -hanke jatkuu syyskuun 2021 loppuun saakka. Hankkeessa ovat mukana Oulun ammattikorkeakoulu Oy ja KoutulusAvain Oy. Kansainvälisenä kumppanina toimii belgialainen Technisch Heilig-Hartinstitute. Hanke on kansainvälinen ESR -hanke, jonka rahoittajana toimii Pohjois-Pohjanmaan ELY keskus.

Kaisa Orajärvi, projektipäällikkö, informaatioteknologia
Oulun ammattikorkeakoulu

Viinikka Sinikka, lehtori, informaatioteknologia
Oulun ammattikorkeakoulu

[Sinä osaat! Tytöt ja teknologia -hanke](#)

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2020062946192>